

Considerații teologice cu privire la caracterul eretic al pseudosinodului din Creta

Referat susținut la SINAXA NAȚIONALĂ ORTODOXĂ a clericilor, monahilor și mirenilor de la Botoșani -18 iunie 2017

I. Introducere

Sfințiți părinți și frați întru Hristos Domnul,

Cuvioși monahi și cuvioase monahii,

Frați și surori ai Bisericii lui Hristos,

Distins auditoriu,

Motto: *„Cel ce vorbește și făptuiește împotriva celor rânduite, chiar dacă este om credincios, chiar dacă postește, chiar dacă trăiește în feciorie, chiar dacă face semne minunate, să-l vezi ca pe un lup în blană de oaie, care prin lucrările sale pregătește pieirea oilor”* (Sfântul Ignatie Teoforul).

Din Sfintele Scripturi, prin jertfa „cu bună mireasmă duhovnicească” adusă de către Abel lui Dumnezeu, înțelegem ce înseamnă Ortodoxia: *„Dreaptă slăvire (ορθή + δόξα)... cuget bun întru alegere bună, cu discernământ, referitor la ce fel de ofrandă va aduce lui Dumnezeu cel ce intenționează să o facă.”*[1] Abel a ales cu inimă bună și responsabilitate duhovnicească ceea ce avea să jertfească Domnului, *„din cele întâi născute ale oilor sale și din grăsimea lor”* (Fac. 4, 4), mulțumind pe Dumnezeu cu alegerea sa. De aceea, *„a căutat Domnul spre Abel și spre darurile sale”* (v. 4).

Pe de altă parte, din referatul biblic vechi-testamentar, aflăm că ofranda lui Cain nu a fost primită, pentru că acesta a ales cu indiferență, la întâmplare, *„a adus*

jerfă lui Dumnezeu din roadele pământului” (Fac. 4, 3). Indiferența, nepăsarea și lipsa dragostei în actul ritualic și relațional față de Dumnezeu cel Adevărat, i-au adus lui Cain „întristarea inimii” și „posomorârea chipului”, conducându-l la fratricid și fugă vinovată de la fața lui Dumnezeu.

Dacă în Vechiul Testament Dumnezeu cerea omului jertfă curată, adusă cu inimă neprihănită, în lege Harului, în vremea Noului Testament, această cerință va fi cu mult mai înaltă, conformă cu exigențele unui *Ritual* în care Hristos - Arhiereul „*Jertfește și Se Jertfește*” pentru mântuirea dreptcredincioșilor din toate locurile și din toate timpurile. El însuși ne-a poruncit „*să aducem ca dar pâine și vin și tot El ne dăruiește, în schimbul acestora, Pâinea cea vie (Ioan 6,51) și Paharul vieții celei veșnice*” [2].

De aceea, în Ortodoxie, nu putem accepta prezența a ceva străin de Biserică, ce poate periclita sau chiar întina modul Tainic de mântuire a omului, pentru că Sfânt este Întemeietorul și Capul Bisericii, care s-a jertfit pe Sine pentru ea, ca să o sfințească, „*neavând întinăciune sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă și fără de prihană*” (Efes. 5, 27).

Cu toate acestea, deși cunoșteau modul de a se raporta la Dumnezeu, la Biserica lui Hristos și la Învățăturile Sfinților Părinți, cei care trebuiau să fie liturghisitori și păstori, au ales să aducă jertfă întinată și să strâmbe Învățăturile Duhului Sfânt, trădând în mod conștient și viclean moștenirea Sfântă.

Astfel, la Kolimbari, Creta, în iunie 2016, a avut loc un „*Sinod*” numit „*Mare*” și „*Sfânt*” care, prin hotărârile luate, a cutremurat *Cetatea Sfântă a lui Dumnezeu* din întreaga lume. Sfinții Părinți au fost huliți, Învățăturile batjocorite, Biserica prigonită și Hristos din nou răstignit. Nu au făcut-o numai cei din afara Bisericii, ci și cei puși să păstorească oile cuvântătoare, care astfel, și-au încălcat făgăduințele și îndatoririle față de Stăpân, L-au vândut, batjocorit și răstignit în văzul întregii lumi.

Vom arăta în referatul nostru, câteva dintre erorile cele mai importante care definesc așa numitul *Sinod din Creta* ca fiind eretic.

II. Pregătirea și desfășurarea „*Sinodului din Creta*”

Pregătirea „*Sinodului*”

Înainte de „Sinod”, studiindu-se actele presinodale și modul în care urma să se desfășoare acest eveniment, se punea întrebarea : „*Se cuvine să sperăm sau să fim neliniștiți?*”[3]

Se credea „că Sinodul va aduce multe foloase Bisericii Ortodoxe, pentru că, pe lângă faptul că va soluționa subiecte importante ale relațiilor dintre Bisericile Ortodoxe locale și ale păstoririi credincioșilor, întâi de toate va consolida unitatea dintre acestea și va arăta că Biserica Ortodoxă, deși este alcătuită din biserici autocefale și independente, are o unitate puternică și indisolubilă”[4].

Apoi, urma să se arate „că Biserica Ortodoxă nu s-a blocat în trecut, în Tradiție, ca o fosilă de muzeu, așa cum ne acuză protestanții, ci este un organism viu, care se interesează de prezent, de subiecte și probleme contemporane și, înainte de toate, că doar ea reprezintă continuitatea autentică a Bisericii celei Una, Sfinte, Sobornicești și Apostolicești, a Bisericii Apostolilor, a Sfinților Părinți și a Sinoadelor”[5].

Din cele zece subiecte de care s-a ocupat de atâția ani comisia presinodală, doar două aveau caracter de urgență, întrucât creează probleme legate de unitatea trupului bisericesc, de unitatea liturgică și euharistică - anume *calendarul-pascal* și *diaspora*. Toate celelalte, ca postul, impedimentele la căsătorie, idealurile creștine de pace, libertate, discriminări etnice, etc., au fost soluționate cât se poate de clar și de Sfânta Scriptură, și de Tradiția patristică și sinodală, în timp ce restul, anume cele legate de autonomie, autocefalie, diptice, etc., vădeau de fapt tendințele de întâietate ale unor arhierii.

O primă îngrijorare pentru cei care sperau că „Sinodul” va fi „Mare” și „Sfânt” a adus-o declarația Patriarhului Ecumenic Bartolomeu care a spus că Sinodul nu este convocat ca ecumenic, că nu poate fi caracterizat ca ecumenic, pentru că nu participă la el și creștinii din Apus. „Din această declarație a Patriarhului Ecumenic - spune Părintele Profesor Theodoros Zissis, la simpozionul teologic internațional „*Sincretismul interreligios*”, care a avut loc anul trecut în Chișinău - rezultă că Biserica Ortodoxă nu este Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, nu este o Biserică deplină, ci una deficitară. Nu este în măsură să convoace singură un Sinod Ecumenic, pentru că reprezintă doar o parte a Bisericii; cealaltă parte lipsește, adică lipsesc creștinii Apusului, papistașii și protestanții, cărora, în felul acesta, li se recunoaște caracterul de Biserică. Introduce, de asemenea, o nouă abordare asupra confesiunilor, sugerând că

îndepărtarea ereticilor vatămă unitatea Bisericii și sobornicitatea acesteia, că fără eretici Biserica nu este sobornicească și unitară și că Sfinții Părinți care i-au anatemizat și i-au îndepărtat pe eretici au greșit. În esență, este vorba de acceptarea teoriei protestante a ramurilor sau a teoriei eclesiologiei lărgite a Conciliului II Vatican despre caracterul bisericesc deplin și deficitar, care este o variațiune a celei dintâi. În felul acesta se explică insistența constantă și susținută, pe toată durata pregătirii Sinodului, asupra subiectelor legate de relațiile noastre cu eterodocșii, pe care îi recunoaștem și îi numim biserici în afara Bisericii în virtutea unei înșelări eclesiologice foarte vădite. Nu îi mai numim erezii și eretici, așa cum i-au numit toate Sinoadele locale extinse de la Constantinopol din secolul al XIX-lea și, cu toate că nu înregistrăm în mod declarat subiectul acesta pentru dezbatere pe ordinea de zi a Sinodului, îi recunoaștem indirect (pe eretici) ca Biserici. Din textele Sinodului la care am reușit să avem acces reiese că ne îndreptăm către recunoașterea Botezului și a caracterului de Biserică a papistașilor și protestanților eretici.”[6].

Alte îngrijorări au fost legate de atitudini sincretiste și ecumeniste care predomină la nivelul conducerilor bisericesti ce pot duce la dezbinări și schisme în Biserică, cât și de cele cu privire la *Regulamentul de organizare și funcționare* al „Sinodului”.

Defășurarea „Sinodului”

Așadar, în iunie 2016, a avut loc în Insula Creta, la Kolimbari, o întrunire de ierarhi și teologi ortodocși, cunoscută sub numele de „Sinodul din Creta”.

Organizatorii l-au supranumit pe nedrept „Sinod Mare și Sfânt”.

Mai întâi de toate, nu a fost „Sinod”, fiindcă i-a lipsit fundamentul, adică **sinodalitatea**. Întâistătătorii fiecărei delegații au semnat doar ei (doar voturile lor au fost luate în considerare) pentru Bisericile Autocefale pe care le-au reprezentat, **anulând practic instituția sinodalității** prin care, fiecare episcop trebuia să exprime, prin vot personal, experiența eparhiei pe care o păstorește. Astfel, doar zece ierarhi au decis în numele întregii Ortodoxii, unii dintre ei făcând abuzuri[7] grosolane pe care nu le întâlnim nici printre politicienii avizi de putere. Numai pentru un astfel de lucru ar fi trebuit condamnat acest *pseudosinod*.

Nu a fost „Sfânt”, deoarece nu a fost după modelul Sinoadelor ecumenice și

următor Sfinților Părinți, nici în mod formal, nici în privința conținutului. Nu a fost o continuare firească a celor nouă Sinoade ecumenice și nici nu a luat hotărâri care să zidească Biserica lui Hristos, ci dimpotrivă, a contribuit la dezbinare și prăbușire, prin ierarhii ei. Avea dreptate părintele Ciprian Ioan Staicu într-un articol când spunea, legat de presupusa sfințenie treimică lucrătoare la sinod, că „singura treime prezentă la acest sinod a fost: masoneria, CIA-ul și Vaticanul”[8].

Nu a fost nici „Mare”, nu numai pentru faptul că nu au fost prezente toate Bisericile Autocefale[9], dar în mod principal pentru că a fost o foarte mică și selectivă reprezentare a acestora de către arhieriei locale. Fiecare Biserică Autocefală a fost reprezentată de douăzeci și patru de delegați plus Întâistătătorul, aleși „pe sprânceană, dintre ecumeniști, pentru ca planurile pregătite dinainte să nu aibă parte de piedici. Toată adunarea cretană a fost o „piesă de teatru”, după cum o numea, cu câteva luni înainte de începerea ei, dl. Zorbas, directorul instituției din Creta - Academia Teologică - unde s-a desfășurat adunarea cretană”[10].

„Istoria - spune Mitropolitul Ierotheos Vlachos - este cea care îi va conferi și denumirea reală, deoarece știm că unele Sinoade, cu toate că au fost caracterizate ca ecumenice, în cele din urmă au fost respinse de alte Sinoade ulterioare, după cum, de asemenea, unele Sinoade, deși au fost convocate ca locale, au dobândit caracter ecumenic. Acest lucru se datorează hotărârilor pe care le-au luat și acceptării sau nu a acestora de către pliroma Bisericii”[11].

III. Erori doctrinare.

Hotărârile luate la *pseudosinodul din Creta* au avut drept scop acceptarea panereziei ecumenismului, un lucru foarte grav și de neacceptat în Biserica Ortodoxă. Acest lucru se datorează în mare parte sionismului internațional, care prin intermediul masoneriei „coordonează prin firele nevăzute ale ecumenismului, desfășurarea și ducerea la capăt a acestui plan ce este potrivnic Bisericii lui Hristos”[12].

Pseudosinodul din Creta, nu a fost un simplu sinod eretic și tâlhăresc, ca cele din trecut, care au fost condamnate de Sfintele Sinoade Ecumenice și de către Sfinții Părinți, ci a fost o întâlnire oficială cu pretenția de „Sinod Mare și Sfânt”, pregătitoare pentru instaurarea domniei lui Antihrist, prin demersul

„*prorocului mincinos*” (Apoc. 13) care luptă, prin toate mijloacele, pentru unirea Bisericii lui Hristos cu ereziile (ecumenism interconfesional) și a tuturor religiilor într-o Biserică Mondială (ecumenism interreligios), în care Antihristul, „*urâciunea pustiirii stând în locul cel sfânt*” (Mt 24, 15), va cere închinare ca un dumnezeu.

De aici, înțelegem că, prin hotărârile luate, responsabilitatea ierarhilor participanți la adunarea din Creta a fost una uriașă, fiind în joc atât sufletele tuturor păstoriților din Biserica Ortodoxă cât și a eterodocșilor care ar fi avut șansa, prin observatorii prezenți, să înțeleagă că doar în Biserica Ortodoxă există mântuire.

Au existat și încă există ierarhi și teologi care s-au poziționat în favoarea sinodului din Creta. Aceștia, plecând de la cel mai controversat document sinodal, *Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*, „*încearcă să demonstreze că în Creta s-a urmat o linie mai veche ortodoxă, ce recunoaște oarecum un fel de bisericitate papistășismului și chiar protestantismului, iar pe de altă parte, se afirmă răspicat că sinodul nu a recunoscut în niciun fel că acele comunități sunt “biserici”, ci doar a făcut un “act de curtoazie” acceptând realitatea că ele însele se numesc așa*”[13].

Realitatea este cu totul alta. În **articolul 19 al documentului sinodal amintit** [14], „*s-a acceptat **Declarația de la Toronto**, ale cărei premise eclesiologice au fost considerate de importanță capitală pentru participarea Bisericilor Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor*”[15]. Mergând pe firul acesta pentru a demonstra caracterul eretic al Sinodului din Creta, domnul Mihai Silviu Chirilă, în editorialul „*Implicații eclesiologice ale aprobării documentului eretic Declarația de la Toronto de către pseudosinodul din Creta*”, spune: cheia descifrării lui „*este acceptarea de către acesta a Declarației de la Toronto. Toate deciziile pe care sinodul le-a cuprins în documentul Relațiile Bisericilor Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine sunt în duhul acestei declarații eretice ecumeniste și trebuie înțelese prin prisma acesteia.*”[16]

Controversatul Document șase, numit „**Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine**”[17] (în gr. „*Relațiile Bisericii Ortodoxe cu **restullumii creștine***”), încă din perioada pregătitoare „*Sinodului*” a fost rezultatul compilării a două subiecte ce urmau a fi discutate în Creta: „*Biserica Ortodoxă și Mișcarea Ecumenică*” și „*Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*”. În urma comasării celor două texte, a rezultat

documentul „*Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*”, un text cu multe puncte contradictorii, care a suferit „*adaosuri și modificări efectiv până în ultima clipă înainte de semnarea sa, ceea ce înseamnă pe de o parte că nu era gata, iar pe de altă parte că urma să creeze diferite probleme.*” [18]

Acest document, în întregul său, având multe lipsuri și fiind contradictoriu din punct de vedere eclesiologic, a făcut pe unii ierarhi și teologi să afirme că nu este ortodox, refuzându-se chiar semnarea lui de către unii participanți la „Sinod”: „*pentru că nu definește cine face parte și cine nu face parte din Biserică, ce sunt cei care s-au rupt de Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică, și care sunt hotarele dintre Biserica Ortodoxă și erezie.*” [19]

Principiile eclesiologice invocate în Creta, conținute de documentul „*Relațiile Bisericii Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine*”, nu sunt de fapt decât reiterări bine camuflate ale premiselor *Declarației de la Toronto* din anul 1950 [20].

Astfel, în **Articolul 1** al documentului se amintește de „*promovarea unității creștine în lumea contemporană*” de către Biserica Ortodoxă. Confuzia este evidentă și întrebările care se nasc de aici sunt fără răspuns teologic ortodox pentru ecumeniști: ce fel **de unitate creștină** promovează Biserica și ce se înțelege prin „*unitate creștină*”? Și, de ce nu se spune cu claritate că „**unitate creștină**” pentru Ortodoxie înseamnă **lepădarea de învățăturile eretice și revenirea în Biserică a ereticilor prin Sfânta Taină a Botezului?!**

Apoi, în următorul paragraf, în **Articolul 2**, prin expresia „*legătura indisolubilă care există între dreapta credință și comuniunea sacramentală*”, se accentuează și mai mult neclaritatea din *primul Articol*. Pe bună dreptate, ne punem întrebarea: „*Dacă legătura dintre dreapta credință și comuniunea sacramentală este indisolubilă, așa cum corect se afirmă aici, atunci în ce mod caută să refacă „unitatea” pierdută Biserica Ortodoxă? Dacă Biserica este Una și Unica, și nu se poate diviza, ce unitate să refacă? Ori avem Unitatea, ori nu o avem. Iar dacă o avem, de ce trebuie să „o refacem” din moment ce o avem?*” [21]

În **Articolul 4**, întâlnim același limbaj ecumenist, lipsit de claritate și provocator, precum și rezultatul mult dorit al „*dialogului ecumenismului lucid*”: „**restaurarea (refacerea) unității**”. „*Biserica Ortodoxă, care se roagă neîncetat „pentru unirea tuturor”, - se arată în document - a cultivat întotdeauna dialogul cu cei care s-au separat de ea, cu cei de aproape și cu cei de departe, a*

condus chiar cercetarea contemporană a căilor și a mijloacelor de restaurare a unității celor care cred în Hristos și a participat la Mișcarea Ecumenică.”

Afirmația că „*Biserica a cultivat întotdeauna dialogul cu cei ce s-au separat de ea*”, nu are niciun fundament istoric, fiind contrară afirmației biblice a Sfântului Apostol Pavel, care învață că: „*De omul eretic, după întâia și a doua mustrare, depărtează-te*” (Tit 3,10). Din cuvintele Apostolului neamurilor vedem că mustrarea este maniera de relaționare cu ereticii, iar nu „*dialogul*” și negocierea teologică. Poate exista dialog, pentru catehizarea celui ce dorește să revină la Ortodoxie, însă acesta nu se aseamănă cu tipul de „*dialog*” purtat în cadrul CMB. Sfântul Vasile cel Mare interzicea cu strășnicie orice fel de comuniune bisericească cu eterodocșii[22], iar avva Teodor din Fermi spunea că trebuie să îi ajutăm pe eretici să iasă din erezie, dar dacă nu reușim acest lucru, să tăiem prieteșugul cu ei, pentru ca să nu fim trași și noi spre erezie[23] (ceea ce ar trebui să se întâmple, după un secol de ecumenism steril); avva Isaia sfătuia să nu stăm de vorbă cu ereticii, ca „*să nu ne vatăm otrava lor purtătoare de moarte*”[24]; Sfântul Iustin Popovici atrage atenția că nu poate exista „*dialog al dragostei*”, așa cum îl numește Mișcarea Ecumenică, fără „*dialog al adevărului*”; altminteri, dialogul este unul în care cele două părți se înșală una pe alta[25].

Textul este cât se poate de confuz și generează serioase întrebări. Pentru care „*unire*” se roagă Biserica ortodoxă: pentru unirea ortodocșilor de a nu fi dezbinați între ei sau pentru unirea ortodocșilor cu ereticii nepocăiți și nebotezați?! Se pare că, visul ecumenist al „*refacerii unității*” pierdute devine o realitate posibilă prin „*cultivarea dialogului*” lucid, sprijinit pe „*căi și mijloace*” potrivite scopului urmărit.

Articolul 6, cel mai controversat și criticat dintre cele 24 de articole ale Documentului al șaselea, susține că: „***Biserica Ortodoxă acceptă denumirea istorică a altor biserici și confesiuni creștine eterodoxe, fără a fi în comuniune cu ele, dar crede că relațiile ei cu acestea trebuie să se sprijine pe clarificarea, cât mai repede și cât mai obiectiv posibil, a întregii lor eclesiologii și, în special, a învățaturii lor generale despre Taine, har, preoție și succesiune apostolică.***”[26]

Trebuie subliniat că, **acceptarea „denumirii istorice de biserici și confesiuni creștine[27] eterodoxe” este în consens cu spiritul Declarației de la Toronto, în care membrele CMB se recunosc ca având diferite niveluri de**

bisericitate, potrivit teoriei eretice a „bisericii nedepline”, de origine protestantă, rafinată de Conciliul II Vatican, preluată de mitropolitul Ioannis Zizioulas și introdusă în cugetarea Bisericii de către sinodul din Creta, prin formulările Declarației de la Toronto, care consideră că există creștini *extra muros* (în afara zidurilor Bisericii) și chiar *ecclesia extra ecclesiam* (Biserică în afara Bisericii), contrazicând afirmația Sfântului Ciprian al Cartaginei: *extra Ecclesiae nulla salus* („în afara Bisericii, nu există mântuire”)[28]. Prin această premisă se acceptă că nu există nicio graniță între Ortodoxie și erezie și că toți ereticii aflați în afara zidurilor cetății sunt de fapt membri ai Bisericii[29].

Există însă, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, „*un Domn, o credință, un Botez*” (Efeseni 4, 5), înțelegându-se de către întreaga cugetare patristică „*că în lume există o singură credință nemincinoasă, pe care o ține singura Biserică Sfântă, Sobornicească și Apostolească, și că există un singur Botez care curățește și izbăvește de păcate și un singur Domn - Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Iar cel ce nu cugetă astfel, rătăcește*”[30] (Sfântul Atanasie cel Mare).

Sunt teologi care spun că termenul de „*biserică*” a fost folosit ca *terminus tehnicus*, nu în sensul propriu de a defini ceea ce înseamnă Biserica, așadar, fără ca să aducă modificări eclesiologice. Este adevărat că în anumite texte patristice ereticii au fost numiți „*sinagoga satanei*”, „*biserica nelegiuitorilor*”, „*biserici blestemate*”, etc., iar „*referitor la creștinismul apusean s-a folosit denumirea de „Biserici” mai cu seamă în secolul al XX-lea, când terminologia și teologia ortodoxă s-a diferențiat de teologia ortodoxă a veacurilor precedente, în principal odată cu Decretul Patriarhiei Ecumenice din 1920*”[31]. Acest lucru însă, nu lămurește problema de fond, a întregului Document. În actele oficiale ale unui Sinod, cu pretenția de „*Mare*” și „*Sfânt*”, folosirea unei terminologii confuze este de neacceptat, mai ales că presupusul *terminus tehnicus* stă în legătură cu întregul Document șase care se dovedește, în urma unei analize teologice atente, a fi nu doar confuz, ci neortodox, adică eretic. Prin acest articol se realizează o recunoaștere oficială a „*denumirii istorice a bisericilor și confesiunilor creștine heterodoxe*”, cu care Biserica Ortodoxă nu se află în comuniune.

Așadar, **definirea ereziilor drept „biserici”** reprezintă o importantă victorie după 115 ani de ecumenism[32] și un act de mare curaj al ecumeniștilor, deprinși, în urma „*dialogului lucid*” cu eterodocșii, cu o terminologie înșelătoare și cu o atitudine ostilă contra tuturor celor ce refuză iubirismul fățarnic și slugărnicia

apostată.

Articolele 16, 17 și 18 subliniază participarea Bisericii Ortodoxe la organismul numit „*Consiliul Mondial al Bisericilor*” și alte organisme (neortodoxe) care „*promovează unitatea creștină în lume*”. Aceste articole ale Documentului amintesc de prezența Bisericii Ortodoxe[33] într-o organizație eretică din care a ales să facă parte, de faptul că „*anumite Biserici Ortodoxe au fost membre fondatoare ale acestui Consiliu*”, că acestea „*participă pe deplin și în mod egal la organismul Consiliului Mondial al Bisericilor și contribuie, prin toate mijloacele care le stau la dispoziție, la promovarea coexistenței pașnice și a colaborării cu privire la principalele provocări socio-politice*” și că „*în niciun caz nu poate concepe unitatea Bisericii ca pe un compromis interconfesional*”[34].

Experiența Bisericii Ortodoxe în dialogul cu eterodocșii din cadrul CMB este însă divergentă față de afirmațiile făcute la Kolimbari. Declarația de la Tesalonic a teologilor ortodocși, din mai 1998, analizează participarea ortodoxă la CMB prin următoarele cuvinte: „*După un secol de participare ortodoxă la mișcarea ecumenică și ani petrecuți în cadrul CMB, nu observăm suficient progres în discuțiile teologice multilaterale dintre creștini. Dimpotrivă, prăpastia dintre ortodocși și protestanți devine din ce în ce mai mare, în timp ce tendințele mai sus-menționate în cadrul anumitor denominațiuni protestante devin tot mai puternice*”. Să se fi schimbat în ultimii douăzeci de ani ce nu s-a reușit a se schimba în primul secol de ecumenism?[35]

Mai mult decât atât, CMB-ul a ignorat și ignoră în continuare prigoana asupra ortodocșilor din întreaga lume, îndeosebi cea din perioada comunismului ateu din Rusia și România, păstrând o tăcere condamnată pentru împlinirea planurilor demonice ale colaborării ecumenismului cu puterea antihristică. Această tăcere a fost înfierată de Întâistătătorul Sfântului Sinod al Bisericii Ruse din Diaspora, Mitropolitul Filaret, în epistola trimisă către toți episcopii ortodocși, în iulie 1969. Iată ce spune marele ierarh: „*Bune sunt manifestările de împreună-pătimire cu cei ce pier de foame în Biafra, pentru cei ce suferă de pe urma ciocnirilor armate ale Orientului Mijlociu sau Vietnam. Însă ele acoperă drama umană din zilele noastre? E posibil ca membrii CMB-ului să ignore complet persecuțiile religioase din Uniunea Sovietică? Trec cu vederea faptul că acolo împărățește fărălegea; că atâtea mii de biserici se demolează; că mucenicii credinței se numără cu milioanele și că Sfânta Scriptură nu se mai tipărește, iar împărțirea și difuzarea ei*

se pedepsește cu muncă silnică. De ce se fac că nu văd toate astea? De ce tratează cu indiferență faptul că se interzice copiilor învățăturile de bază religioase și participarea lor la Dumnezeieștile Slujbe? De ce nu le pasă de milioane de surghiuniți pentru credință precum și de copiii răpiți de lângă părinții lor ca nu cumva să primească o educație religioasă?

De bună seamă că toate acestea sunt cunoscute celor ce citeșc presa. Dar despre ele nu se face nici cea mai mică aluzie în deciziile CMB-ului.

Preoții și leviții ecumeniști trec pe alături în tăcere și cu indiferență pe lângă creștinii prigoși din Uniunea Sovietică, fără ca măcar să le arunce vreo privire. Păstrează tăcerea, fiindcă reprezentanții oficiali ai Bisericii Rusiei, deși este știut foarte bine, neagă existența unor astfel de persecuții, spre a-i mulțumi pe conducătorii politici.” [36]

Ce să mai spunem de tăcerea și trădarea ierarhilor români care au privit ca la un spectacol jertfa sfinților mărturisitori din închisorile comuniste ce au dus crucea neamului nostru și s-au jertfit pentru ca noi să rămânem ortodocși ?!

Astăzi, observăm nu numai tăcere și indiferență din partea ecumeniștilor, ci mai ales aroganță, samavolnicie și necuviință exprimate practic, prin impunerea unor învățături mincinoase fără acordul plioamei și prin „legalizarea” pedepselor bisericesti pentru cei care se opun hotărârilor eretice (**Articolul 22**).

„Promovarea unității în lume” de către ecumenism este făcută pe coordonate diversioniste, prin metoda „calului troian”, prin „momeala progresului” și prin „bombonica dragostei.” [37] Acestea nu sunt decât inovații ale sioniștilor și masonilor pe care ecumeniștii le folosesc pentru distrugerea Ortodoxiei. Unirea mincinoasă la care suntem chemați noi ortodocșii, alături de protestanți și papistași, cer lepădare de credință și acceptarea „ereziei ereziilor” prin formule înșelătoare, precum: „unitate în diversitate”, „teoria ramurilor” sau atribuirea anumitor trepte de „bisericitate” ereziilor.

Mitropolitul Ierotheos Vlachos, prezent activ la „Sinod”, dar refuznic în semnarea hotărârilor eretice, și-a arătat îngrijorarea în legătură cu prezența Bisericii Ortodoxe în CMB prin următoarele cuvinte : *„Participarea Bisericii Ortodoxe la Consiliul Mondial al Bisericilor, ca membru, iar nu ca observator, este un motiv de îngrijorare. Pentru că nu mi-l pot imagina pe Sfântul Athanasie cel Mare sau pe Sfântul Vasile cel Mare participând la un consiliu al arienilor, al eunomienilor, al*

macedonienilor din vremea lor. Nici nu pot să mi-l imaginez pe Sfântul Grigorie Palama alăturându-se unui consiliu din care făcea parte Varlaam, cu Achindin, Grigoras și acoliții lor, pentru a rezolva diferite problemele sociale ale epocii lor”[38].

Iar ÎPS Athanasie de Limassol mărturisește, la puțin timp după încheierea „Sinodului”, următoarele: „Referința textului la Consiliul Mondial al Bisericilor îmi dă prilejul să formulez poziția contrară la diferitele sincretisme care s-au făcut necanonice în el, dar și la însăși denumirea lui, după care în el Biserica Ortodoxă este concepută ca „una dintre Biserici” sau ramură a Bisericii celei una, care caută și se luptă pentru realizarea ei în Consiliul mondial al Bisericilor. Dar pentru noi una și singură este Biserica lui Hristos, pe care o mărturisim în Simbolul de credință și nu multe”[39].

În **Articolul 19** al Documentului șase, este considerată „o condiție sine qua non a participării la CMB” respectarea articolului fundamental al Constituției CMB, care spune că „pot fi membri numai cei care cred în Domnul Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor, potrivit Scripturilor, și mărturisesc pe Dumnezeu cel în Treime, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt”. Prin acest articol, **„Sinodul din Creta” ratifică principiul minimalismului dogmatic, ca bază pentru „redescoperirea unității Bisericii”, pe care o propovăduiește CMB în Declarația de la Toronto. Minimalismul dogmatic** este inacceptabil din punct de vedere ortodox, deoarece nu ține seama de necesitatea credinței de a se baza pe adevărul dogmatic, iar nu pe atașamente sentimentalistice la niște idei pe care fiecare le poate interpreta cum crede. Trebuie făcută precizarea că în *Constituția CMB* nu există amendamentul introdus de către sinodalii cretani „potrivit simbolului niceo-constantinopolitan”, ceea ce lasă deschisă posibilitatea aderării la CMB indiferent de viziunea despre Hristos și Sfânta Treime a participantului respectiv. Toate ereziile din viața Bisericii au avut la bază viziuni greșite despre Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mântuitor și despre Dumnezeu Cel în Treime, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. Toate Sinoadele ecumenice au avut ca temă de dezbatere unele dintre aspectele legate de Taina Sfintei Treimi și Taina Întrupării Domnului Iisus Hristos. **Prevederile Constituției CMB nu fac decât să anuleze toate hotărârile dogmatice ale sinoadelor anterioare, ceea ce din punct de vedere ortodox este erezie.** Chiar și cu precizarea legată de „simbolul niceo-constantinopolitan”, introdusă de către sinodul din Creta mai mult pentru ochii credincioșilor ortodocși, rămâne

întrebarea: De ce nu s-a introdus principiul credinței în Hristos Domnul și Mântuitorul, „așa cum îl propovăduiesc Sinoadele ecumenice”, ci s-a preferat definiția protestantă reducăionistă „potrivit Scripturilor”? Câți dintre partenerii protestanți ar mai putea fi membri CMB, dacă doctrina despre Hristos ar fi raportată, pe lângă Sfânta Scriptură (o acceptare de fapt a principiului protestant *sola Scriptura*), și la hotărârile dogmatice, inspirate din corecta interpretare a Scripturilor, ale sinodului al III-lea ecumenic, care a decis că Fecioara Maria este *Theotokos*, Născătoare de Dumnezeu, sau ale sinodului al VII-lea ecumenic, care a decis că sfintele icoane, sfintele moaște și sfânta Cruce trebuie cinstate? Cum mai pot fi parteneri de dialog ecumenic papistașii, care au introdus o doctrină trinitară diferită de cea a simbolului niceo-constantinopolitan?[40]

Diavolul, spune Sântul Athanasie din Paros, „aflând pe unii creștini cu numele, vase ale pierzării fiind și unelte iscusite ale vicleniei sale și ale puterii satanicești, pe aceștia i-a trimis ca pe niște apostoli, cele potrivnice propovăduind, și în locul grâului bun și ceresc, semănând în chip meșteșugit neghinele eresurilor, adică dogmele drepte și mântuitoare ale teologiei și iconomieii denaturându-le și strâmbându-le după sofismele lor satanicești. Pe aceștia Stăpânul Hristos i-a numit guri ale iadului, deschise împotriva Sfintei Sale Biserici”[41].

În continuarea articolului 19, se spune că „Bisericile au convingerea profundă că premisele eclesiologice ale Declarației de la Toronto (1950)... sunt de o importanță capitală pentru participarea ortodoxă la acest consiliu”.

Premisele Declarației de la Toronto conțin o eclesiologie eretică, iar prin ratificarea Declarației devin izvoare de drept bisericesc ortodox. Chiar și cele două premise citate în textul sinodal sunt eretice, deoarece prin adoptarea primeia dintre ele, Biserica Ortodoxă ratifică și își însușește ca obiectiv, scopul Consiliului Mondial al Bisericilor: „Scopul Consiliului Mondial al Bisericilor... să realizeze un contact viu între biserici, să promoveze studiul și dezbaterea problemelor ce privesc unitatea Bisericii” (premise III.2). Ca toate documentele de tip ecumenist, și acesta conține contradicții interne. Mai întâi, sinodul afirmă, citând tot *Declarația de la Toronto*, că rolul CMB nu este de a deveni o „super-biserică” (premise III.1), după care afirmă că scopul CMB este de a studia și dezbate probleme ce privesc „unitatea Bisericii”. Despre care Biserică poate fi vorba în această expresie? Poate fi vorba despre unitatea Bisericii Ortodoxe? Se poate crede că scopul CMB este realizarea unității Bisericii Ortodoxe? De ce ar

avea nevoie Biserica Ortodoxă de realizarea unității ei, când ea este unitară deja? Or, dacă nu este vorba despre Biserica Ortodoxă, atunci textul spune că prin „Sinodul din Creta”, Biserica Ortodoxă este angajată într-un proces de realizare a unității altei „Biserici”, ceea ce este erezie. Biserica despre care este vorba nu este alta decât „Sfânta Biserică Catolică pe care o mărturisesc Crezurile, adevărata Biserică”, din *Declarația de la Toronto* (premise IV.4)[42].

Pasajul „*nicio biserică nu este obligată să-și modifice propria eclesiologie după accesarea în Consiliu*” nu există formulat în această manieră în *Declarația de la Toronto*. Este surprinzător faptul că, deși nimeni nu impune schimbarea eclesiologiei, odată cu intrarea în CMB, așa cum afirmă documentul sinodal, totuși **sinodul din Creta a acceptat de bunăvoie schimbarea eclesiologiei ortodoxe**, în așa fel încât aceasta să reflecte eclesiologia *Declarației de la Toronto*.

În ciuda faptului că există diferențe dogmatice și canonice, membrele CMB se acceptă una pe alta ca slujind singurului Domn, viziune care, din perspectivă ortodoxă, desființează diferența dintre Ortodoxie și erezie, de vreme ce admite că diferențele dogmatice și canonice nu sunt de natură de a deraia comunitățile eretice de la slujirea reală a lui Dumnezeu. Astfel, **diferențele dogmatice și canonice devin doar trăsături confesionale particulare ale acestor „biserici” care nu le împiedică să-și manifeste unitatea în Hristos**. Această opinie eretică, ratificată de *Documentul șase* al sinodului din Creta, a fost reluată de textul de la *Porto Alegre, Brazilia, din 2006*, sub următoarea formă: „*Variatatea expresiei evanghelice, a cuvântului și a faptei, îmbogățește viața comună. Formele diferite de expresie sunt prezente astăzi în viața și mărturia diferitelor Biserici. Așa sunt, de exemplu, tradiția sfințeniei la metodiști, dogma răsplății pentru credință și a harului la luterani, viața întru Duhul Sfânt la pentecostali, primatul în slujba unității al Bisericii Romano-Catolice, valoarea intrinsecă în societatea anglicană, dogma îndumnezeirii corelate cu cea a «sinergiei» la ortodocși. În ce măsură punctele pe care se pune accentul constituie atitudini contradictorii sau expresie a varietății legitime? Accentul pus pe anumite chestiuni umbrește deplinătatea mesajului Evangheliei*”^[43]. Din acest citat, vedem că ceea ce în 1950 era un principiu vag, în 2006 a devenit practică: cele mai multe „biserici” din CMB s-au acceptat unele pe altele ca „*varietăți ale expresiei evanghelice care îmbogățesc viața comună*”; iar în 2016 a devenit lege pentru Biserica Ortodoxă, prin aprobarea în „Sinodul” din Creta[44].

Putem spune că **prin ratificarea premiselor eclesiologice ale *Declarației de la Toronto „Sinodul”* cretan își impropriază o viziune protestantă despre Biserică, ceea ce este părtășie directă la erezia protestantă.**[45] Despre sinceritatea unei atfel de părtășii, monahul nevoitor Pahomie din Hios spune: *„Cei care se dedică luptei pentru unire, ori sunt în înșelare, ori sunt mânați de pricini personale - lucru de netăgăduit! Cu trecerea timpului, lucrurile tind mai curând spre dezbinare și orice pledoarie pentru unire îmbracă întotdeauna un pretext politic sau religios. Când vom auzi că diavolul s-a unit cu cetele îngerești, cumițit, atunci vom crede că și protestanții se vor uni sincer cu noi!”*[46]

IV. Erori dogmatice și canonice în practica Bisericii. Căsătoria și Postul.

Căsătoria.

Dacă până acum am vorbit de erori doctrinare foarte grave din punct de vedere eclesiologic, adică de oficializarea panereziei ecumenismului prin acceptarea *Premiselor Declarației de la Toronto*, care devin prin ratificare izvoare de drept bisericesc ortodox, vom continua să dovedim că *„Sinodul din Creta”* a găsit calea practică de a aplica erezia prin recunoașterea căsătoriilor mixte în Biserica lui Hristos.

Documentul *„Sfânta Taină a Căsătoriei și impedimentele la aceasta”* [47], în prima parte, definește ortodox principiile de bază ale căsătoriei dintre bărbat și femeie, precizând: *„căsătoria dintre un bărbat și o femeie, binecuvântată în Rai, a devenit o Sfântă Taină menționată în Noul Testament, „taina unirii indisolubile dintre un bărbat și o femeie este chipul unirii dintre Hristos și Biserică”* (cf. Efeseni 5, 32) și *„protejarea sfințeniei cununiei a fost totdeauna de o importanță capitală pentru protejarea familiei, care reflectă comuniunea soților, atât în Biserică cât și în întreaga societate”*, etc. Mai departe, Documentul amintește de **Canonul 72 al Sinodului Quinisext** și stabilește corect din punct de vedere ortodox că, potrivit acriviei, sunt interzise căsătoriile mixte, ca apoi, prin **Articolul II.5.ii**[48], să deschidă calea acceptării prin iconomie a căsătoriilor mixte între ortodocși și eterodocși, anulând practic *Canonul* amintit.

Această hotărâre desființează un *Canon dogmatic* și face ca hotărârea unei Biserici Ortodoxe Autocefale cu privire la căsătoriile mixte, prin aplicarea cu *„discernământ pastoral”* a iconomiei, să fie mai presus decât hotărârea unui Sinod Ecumenic. Însă *Canonul 72* nu poate fi interpretat și modificat pe baza

principiului iconomiei, fiind un *Canon dogmatic*, de importanță capitală pentru păstrarea credinței ortodoxe în viața de familie și, prin familie, în viața Bisericii.

Astfel, „posibilitatea aplicării iconomiei bisericești cu privire la impedimentele la căsătorie” de către anumite Biserici Ortodoxe Autocefale, provoacă următoarele probleme:

1. **Anulează un *Canon dogmatic***, ceea ce înseamnă erezie;
2. **Recunoaște botezului eterodocșilor**, adică acceptă și aplică *Teoria Baptismală*.

Tradiția ortodoxă nu permite participarea la Sfintele Taine ale Bisericii a celor care nu au Botezul Ortodox. Pentru a se căsători ortodox, partea eretică trebuie să se lepede de credința mincinoasă și să se boteze ortodox.

Precizăm aici și faptul că *Dispensa* dată de un episcop al unei Biserici Ortodoxe Autocefale pentru săvârșirea unei căsătorii mixte este nulă, iar tinerii care acceptă o astfel de unire mincinoasă trăiesc în desfrânare;

3. **Introduce ecumenismul și rugăciunea în comun în viața de familie;**
4. **Anulează scopul căsătoriei** care este urcușul duhovnicesc prin iubire, în Adevăr, spre Hristos și **oferă copiilor o educație ecumenistă;**
5. **Creează neînțelegeri și conflicte între Bisericile Locale** care acceptă sau nu căsătoriile mixte și, totodată, incertitudinea dacă o astfel de căsătorie este recunoscută de o altă Biserică Autocefală decât cea în care s-a oficiat căsătoria;

În plus, prevederea *Documentului* potrivit căreia pentru Biserică impedimentele la căsătorie ale legii civile sunt la fel de importante ca și cele ale Bisericii, deschide „legal” calea constrângerii Bisericii de a oficia „căsătorii” homosexuale sau de a accepta existența unor astfel de „căsătorii” la nivel civil.

Postul

O altă problemă apărută în urma hotărârilor „*Sinodului din Creta*” este cea a postului.

La începutul documentului „*Importanța postului și respectarea lui astăzi*”, [49] este lăudat rolul postului și sunt menționate texte scripturistice și tâlcuiri ale Sfinților Părinți, ca apoi să se părăsească învățătura patristică și să se

folosească minciuna și compromisul stricător de suflet. Adică, sub pretextul aplicării iconomiei persoanei, anume „în caz de boală trupească, de extremă necesitate sau în cazul vitregiei vremurilor”, textul documentului precizează că „este lăsată libertatea fiecărei Biserici Ortodoxe locale de a defini extinderea iconomiei sale iubitoare și înțelegerea față de cei care întâmpină greutăți în păstrarea rânduielilor în vigoare cu privire la post, fie din motive personale (boală, serviciu militar, condiții de muncă etc.), fie din motive generale (condiții climatice speciale, condiții socio-economice specifice unor țări, precum și dificultăți în procurarea unor alimente de post etc.)”.

Principiul iconomiei există în Biserică și se aplică cu multă grijă pastorală de câte ori este nevoie. Fiecare duhovnic poate să folosească acest principiu pentru fii săi duhovnicești, mai ales în problema postului, după practica Bisericii, în funcție de puterile pe care le au, dacă sunt sănătoși sau nu, în funcție de locul de unde sunt, de meseria pe care o au. Însă canonul nu se schimbă în sine. **Iconomia persoanei nu trebuie să schimbe canoanele Bisericii. Aici, în Creta, s-a modificat Canonul 69 apostolic[50] cu privire la post, motivându-se iconomia persoanei.**

Știm că postul reprezintă, de fapt, cugetul ascetic al Bisericii Ortodoxe. Fără post și fără asceză omul nu poate să ajungă la curățirea sufletului său și nici nu poate să ajungă prin mijlocirea Harului la iluminarea și la îndumnezeire, care sunt scopurile fiecărui creștin. Este mijlocul prin care dobândim unirea noastră cu Hristos. Prin această schimbare a învățaturii patristice, sub pretextul pogorământului, se nimicește principiul postului pentru a fi transformați într-o biserică lumească. Noi, conform acestei iconomii generalizate, „trebuie să ne apropiem de erezia cea lumească a papismului și nu să vină aceștia la noi. Noi ne simțim inferiori în fața lor, de aceea ne străduim să le preluăm teologia, modul în care trăiesc și, în general, tot ceea ce au ei. Această manie (manieră) de a face (proceda, copia) ca străinul care există în țările noastre ortodoxe, să ne lăsăm, să abandonăm tradiția noastră ortodoxă și să luăm orice este întinat și vine din afara noastră, acum o facem și în ceea ce privește credința”[51].

Așadar, prin această atitudine greșită, de a aplica iconomia când nu este permisă sub forma generalizată de către Biserică, „Sinodul din Creta” **anulează prescripțiile canonice legate de căsătorie și post stabilite de Sfinții Părinți**, introducând în practica Bisericii învățături care pervertesc și periclitizează modul de existență autentic prin care ortodocșii dobândesc mântuirea.

Sfântul Nicodim Aghioritul, continuator și păstrător al Sfintei Predanii a Bisericii celei Una, în crezul pe care îl mărturisește, spune: „*Toate cele pe care Sfânta Biserică Sobornicească și Apostolească a lui Hristos, cea a Răsăritului, Maica noastră de obște și duhovnicească, le primește și le mărturisește, pe acestea și noi le primim și le mărturisim; iar toate cele pe care le tăgăduiește și le leapădă, pe acestea și noi asemenea le tăgăduim și le lepădăm, ca fii ai ei sinceri și adevărați*” [52].

V. Hotărârile neortodoxe ale pseudosinodului din Creta.

Acum, pentru că avem cunoștință depre marea apostazie care s-a făcut la Kolimbari, Creta, nu ar mai trebui să fie pentru nimeni o surpriză faptul că **ecumenismul a devenit doctrina oficială a Bisericii**. Chiar dacă încă nu se promovează această victorie a ecumeniștilor, totuși prin aprobare, tăcere, manipulare și prigoană, aceștia încearcă să introducă în conștiințele preoților, monahilor și credincioșilor, elemente care definesc panerezia ecumenismului ca pe o normalitate a vieții în Hristos. Apoi, pas cu pas, se vor implementa hotărârile pseudosinodului la nivelul întregii vieți bisericești, după cum s-a stabilit în Creta, pentru realizarea unirii mincinoase la care să adere, dacă e posibil, „*chiar și cei aleși*”.

O trecere în revistă spre finalul referatului, într-o formă concisă a materialului prezentat, este, spunem noi, binevenită pentru a evidenția principalele erori ale pseudosinodului din Creta prin care se definește a fi eretic. Așadar, acesta:

1. A anulat instituția sinodalității și a introdus un sistem papist prin care doar Întâistătătorii Bisericilor Autocefale au puterea de a decide în numele Bisericilor Locale pe care le conduc;
2. A desființat hotarul dintre Biserica lui Hristos și erezie și a recunoscut ereziile drept „*Biserici*”;
3. A legiferat participarea Bisericii Ortodoxe la panerezia eclesiologică propovăduită de către Mișcarea Ecumenică, validând ecumenismul ca doctrină oficială a Bisericii;
4. A ratificat *Constituția CMB* și *Declarația de la Toronto* ca izvoare de drept bisericesc ortodox;
5. A ratificat prin *Articolul 19* al *Documentului șase* toate premisele eclesiologice eretice ale Declarației de la Toronto (teoria unității pierdute, minimalismul dogmatic, teoria ramurilor, a „bisericii depline” și/sau a

- „bisericii nedepline”, teoria eclesiologiei lărgite, teoria conform căreia Hristos este nu numai Cap al Bisericii, ci și al tuturor ereziilor și că Trupul lui Hristos se realizează în cadrul relației dintre Ortodoxie și erezii);
6. A suspendat toate hotărârile dogmatice ale sinoadelor anterioare prin acceptarea prevederilor *Constituției CMB*;
 7. A anulat un Canon dogmatic și a legiferat căsătoria mixtă;
 8. A oficializat *teoria baptismală* prin desființarea canonului 72 al Sinodului Quinisext;
 9. A introdus ecumenismul în viața de familie și în educația copiilor;
 10. A anulat postul pentru ca eterodocșii să nu fie obligați să se nevoiască după rânduiala Bisericii atunci când se va ajunge la „unitatea” mult dorită de ecumeniști;

Prin urmare, un „Sinod” care îi „recunoaște ca Biserici pe eretici, – scriu părinții aghioriți în a treia scrisoare către Sfânta Chinoțită din noiembrie 2016 – potrivit și cu toate textele teologice pe care le semnează ecumeniști de zeci de ani, încetează să mai fie un Sinod ortodox. Sinodul acesta este un sinod mincinos, eretic, tâlhăresc și ecumenist, așa cum mulți au atras atenția până acum, printre care și domnul profesor Dimitrios Tselenghidis. Însă, cel mai important este că hotărârile acestuia au valabilitate și autoritate sobornicească-universală și consecințe soteriologice asupra noastră, a tuturor, până când se va întruni un nou Sinod Ortodox care să invalideze hotărârile acestuia”[53].

Iar „toți cei care continuă să pomenească și să aibă legătură eclesială cu unioniștii ecumeniști de cuget latin – continuă în aceeași scrisoare părinții aghioriți – înseamnă că acceptă în fapt și hotărârile acestui Sinod și nu sunt lipsiți de răspundere și nici scutiți de osândă, potrivit învățăturii de veacuri a Sfinților Părinți ai Bisericii”.

Amintim în finalul expunerii noastre și faptul că **ecumenismul oficializat în Creta a fost condamnat ca erezie** în anul 1983 de către Sinodul Bisericii Ruse din afara Rusiei (ROCOR), iar condamnarea a fost acceptată de către Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse, atunci când s-a realizat unirea ei cu ROCOR-ul.[54] De asemenea, Biserica Georgiei în 1997 a părăsit CMB-ul, după ce stareții a patru mănăstiri au declarat într-o scrisoare deschisă că întrerup comuniunea euharistică cu Patriarhul Ilia II din cauza ereziei ecumeniste. În textul deciziei Sinodului s-a afirmat că principala cauză a acestei atitudini, o reprezintă „încercările continue a conducerii CMB de a-i conferi acestei

organizații funcții ecleziologice comune”, sau mai simplu spus, de a transforma această adunătură eretică într-o temelie de creare a unei „Biserici Mondiale”[55].

Totodată, Sfinți canonizați de Biserică precum Iustin Popovici, Nicolae Velimirovici, Nectarie de la Eghina, Ignatie Brancianinov, Ioan Maximovici, Paisie Aghioritul, Ioan Iacob de la Neamț și mulți părinți duhovnicești între care amintim pe Justin Pârvu, Arsenie Papacioc, Iulian Prodromitul, Gheorghe Calciu, Dumitru Staniloae, Serafim Rose, Efrem din Arizona, Gheorghios Kapsanis și mulți alții, au arătat în scrierile și în cuvântările lor înșelăciunea ecumenismului, condamându-l fără rezerve.

Condamnat de Sinoade ortodoxe și de Sfinți Părinți, muștrat de Biserică „*a doua și a treia oară*”, ecumenistul convins de „*apostolatul*” său, se aseamănă ateului din opera lui Dostoievski, „*Frații Karamazov*”, care poartă un dialog existențial cu un demon. Nefericitul află, din acel dialog, despre un semen de-al său, tot ateu, care, imediat după moartea sa, a făcut o afirmație ce l-a amuzat peste măsură pe diavol: „*refuz această realitate, este împotriva convingerilor mele!*”

Încheiem prin a-I mulțumi bunului Dumnezeu că ne-a binecuvântat cu această bucurie de a mărturisi Adevărul în Biserica lui Hristos, de a fi împreună, preoți, monahi și mireni, în lupta de apărare a credinței ortodoxe și de spune lumii întregi „*cât bine ne-a făcut nouă Dumnezeu*” (Lc. 8, 39).

Preot Claudiu Buză

Botoșani, 18 iunie 2017

[1] <http://prieteniiinfantuluiefrem.ro/2017/05/03/evlavia-in-ortodoxie-nu-se-exprima-prin-prisma-lui-cain-de-arhimandrit-paisios-papadopoulos/>

[2] Sfântul Nicolae Cabasila, *Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii*, Edit, IBMO, București, 2011, p. 18-19.

[3] Pe data de 21-22 ianuarie 2016, a avut loc simpozionul teologic internațional „*Sincretismul interreligios*” organizat cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Vladimir, Mitropolit al Chișinăului și întregii Moldove de către mișcarea juriștilor ortodocși din Moldova. În cadrul acestuia au fost invitați și au prezentat rapoarte teologi din diferite țări și regiuni cum ar fi: Grecia, Rusia, România, Ucraina, Republica Moldova, Abhazia și muntele Athos. Oaspetele de

onoare al acestui simpozion a fost protopresbiterul Theodoros Zissis, Profesor Emerit al Facultății de Teologie a Universității Aristoteliene din Tesalonic.

[4] <http://marturieathonita.ro/sfantul-si-marele-sinod-al-bisericii-ortodoxe-se-cuvin-e-sa-speram-sau-sa-fim-nelinistiti/>

[5] <http://marturieathonita.ro/sfantul-si-marele-sinod-al-bisericii-ortodoxe-se-cuvin-e-sa-speram-sau-sa-fim-nelinistiti/>

[6] <http://marturieathonita.ro/sfantul-si-marele-sinod-al-bisericii-ortodoxe-se-cuvin-e-sa-speram-sau-sa-fim-nelinistiti/>

[7] a) Din delegația de 24 de episcopi sârbi, 17 dintre episcopii sârbi au votat împotriva tuturor documentelor din Creta, iar Patriarhul Serbiei a votat afirmativ pentru toate documentele din Creta! Mai mult, deși cei 17 episcopi nu au semnat documentele din Creta, numele lor apar pe site-ul oficial al Sinodului din Creta la fiecare dintre documente, ca și cum l-ar fi semnat;

1. b) Schimbarea documentelor „din mers”, chiar și în timpul semnării lor, din lipsă de timp, menționată de episcopii participanți;
2. c) Arhiepiscopul Hrisostom, Întâistătătorul Bisericii Ciprului a semnat în locul mitropoliților Atanasie și Neofit, fără acordul lor;

[8] <http://prieteniiisfantuluiefrem.ro/2016/11/18/luare-de-pozitie-fata-de-noi-marturisiri-ecumeniste-africane/>

[9] Au fost invitate 14 Biserici, a 15-a, cea a rușilor din afara Rusiei, numită ROCOR, nu a fost invitată. Au răspuns invitației doar 10 dintre ele, Patriarhiile Rusiei, Antiohiei, Georgiei și Bulgariei refuzând participarea din motive de erezie prezentă în documentele „Sinodului”.

[10] Pr Ciprian Ioan Staicu, Pr Claudiu Buză și Cristian Bucuroiu, *Marea lepădare de ortodoxie sau „Sinodul” din Creta (iunie 2016) - Broșură apologetică pentru poporul român*, argumentul ortodox 2.

[11] <https://bucovinaprofunda.wordpress.com/2016/07/25/ips-ierotheos-vlachos-ca-teva-concluzii-dupa-sinodul-din-creta-acest-sinod-este-foarte-problematic-din-punct-de-vedere-al-teologiei-si-elesiologiei-ortodoxe/>

[12] Arhim. Haralambie D. Vasilopoulos, *Ecumenismul fără mască*, p. 41.

[13] <http://ortodoxinfo.ro/2017/05/19/implicatii-eclesiologice-ale-aprobarii-documentului-eretic-declaratia-de-la-toronto-de-catre-pseudosinodul-din-creta/#sdfootnote4anc>

[14] <http://basilica.ro/relatiile-bisericii-ortodoxe-cu-ansamblul-lumii-crestine/>

[15] <http://ortodoxinfo.ro/2017/05/19/implicatii-eclesiologice-ale-aprobarii-documentului-eretic-declaratia-de-la-toronto-de-catre-pseudosinodul-din-creta/#sdfootnote4anc>

[16] <http://ortodoxinfo.ro/2017/05/19/implicatii-eclesiologice-ale-aprobarii-documentului-eretic-declaratia-de-la-toronto-de-catre-pseudosinodul-din-creta/#sdfootnote4anc>

[17] <http://basilica.ro/sfantul-si-marele-sinod-relatiile-bisericii-ortodoxe-cu-ansamblul-lumii-crestine-document-oficial/>

[18] <https://bucovinaprofunda.wordpress.com/2016/07/25/ips-ierotheos-vlachos-ca-teva-concluzii-dupa-sinodul-din-creta-acest-sinod-este-foarte-problematic-din-punct-de-vedere-al-teologiei-si-eclesiologiei-ortodoxe/>

[19] <https://bucovinaprofunda.wordpress.com/2016/07/25/ips-ierotheos-vlachos-ca-teva-concluzii-dupa-sinodul-din-creta-acest-sinod-este-foarte-problematic-din-punct-de-vedere-al-teologiei-si-eclesiologiei-ortodoxe/>

[20] Mihai - Silviu Chirilă în *editorialul* amintit.

[21] <https://graiulortodox.wordpress.com/2016/10/04/observatii-si-obiectii-privind-sinodul-de-la-creta-preot-oros-emanuel-parohia-ortodoxa-mestesteacan/>

[22] Epistola 262

[23] Arhimandrit Vasilios Papadakis, *Străjerii Ortodoxiei. Luptele monahilor pentru apărarea Ortodoxiei*, Editura Egumenița, 2015, p. 75.

[24] Arhimandrit Vasilios Papadakis, *Străjerii Ortodoxiei*, p. 75.

[25] Sfântul Iustin Popovici, *Biserica Ortodoxă și ecumenismul*, Fundația Iustin Pârvu, 2012, p. 188.

[26] <http://basilica.ro/sfantul-si-marele-sinod-relatiile-bisericii-ortodoxe-cu-ansamb>

lul-lumii-crestine-document-oficial/

[27] Conciliul II Vatican, în textele sale, vorbește despre „*comunități creștine*”, iar creștinii anglicani folosesc expresia ”societatea anglicană.

[28] <http://ortodoxinfo.ro/2017/03/30/omilia-teologului-mihai-silviu-chirila-pentru-sinaxa-din-4-aprilie-biserica-ortodoxa-romana-impotriva-ecumenismului-si-pseudosinodului-din-creta/>

[29] <http://ortodoxinfo.ro/2017/03/30/omilia-teologului-mihai-silviu-chirila-pentru-sinaxa-din-4-aprilie-biserica-ortodoxa-romana-impotriva-ecumenismului-si-pseudosinodului-din-creta/>

[30] Arhim. Vasilios Papadakis, *Străjerii Ortodoxiei*, Edit. Egumenița, 2015, p. 534.

[31] <http://lumea-ortodoxa.ro/enciclica-patriarhala-si-sinodala-patriarhiei-ecumenice-din-1920/>

[32] Odată cu *Enciclica* de inspirație eretică a Patriarhului Ecumenic Ioachim al III-lea, din 1902.

[33] Biserica Ortodoxă Română a devenit membră a CMB, începând cu anul 1961.

[34] <http://basilica.ro/sfantul-si-marele-sinod-relatiile-bisericii-ortodoxe-cu-ansamblul-lumii-crestine-document-oficial/>

[35] http://www.glasulstramosesc.ro/blog/scrisoare_adresata_membrilor_sfantului_sinod_al_bisericii_ortodoxe_romane_cu_privire_la_sinodul_din_creta/2016-10-28-196

[36] *Ecumenismul fără mască*, p. 110-111.

[37] *Ecumenismul fără mască*, p. 114-115.

[38] <https://bucovinaprofunda.wordpress.com/2016/07/25/ips-ierotheos-vlachos-ca-teva-concluzii-dupa-sinodul-din-creta-acest-sinod-este-foarte-problematic-din-punct-de-vedere-al-teologiei-si-elesiologiei-ortodoxe/>

[39] <https://bucovinaprofunda.wordpress.com/2016/07/09/ips-atanasie-de-limassol-nu-exista-alte-biserici-ci-numai-erezii-si-schisme-nici-sinodul-fara-popor->

plinatatea-bisericii-nici-poporul-fara-sinodul-episcopilor-nu-pot-sa-se-considera-pe-ei/

[40] <http://ortodoxinfo.ro/2017/03/30/omilia-teologului-mihai-silviu-chirila-pentru-sinaxa-din-4-aprilie-biserica-ortodoxa-romana-impotriva-ecumenismului-si-pseudosinodului-din-creta/>

[41] *Străjerii Ortodoxiei*, p. 499-500.

[42] <http://mihaisilviuchirila.blogspot.ro/2016/11/sfantul-sinod-al-bor-ia-act-de.html>

[43] *Sfântul Munte Athos, mărturie de veacuri a luptei pentru apărarea dreptei credințe*, Editura "Părinții Aghioriți", Sfântul Munte Athos, p. 60.

[44] <http://ortodoxinfo.ro/2017/03/30/omilia-teologului-mihai-silviu-chirila-pentru-sinaxa-din-4-aprilie-biserica-ortodoxa-romana-impotriva-ecumenismului-si-pseudosinodului-din-creta/>

[45] <http://ortodoxinfo.ro/2017/05/19/implicatii-eclesiologice-ale-aprobării-documentului-eretic-declaratia-de-la-toronto-de-catre-pseudosinodul-din-creta/#sdfootnote4anc>

[46] *Străjerii Ortodoxiei*, p. 511.

[47] <http://basilica.ro/sfanta-taina-a-cununiei-si-impedimentele-la-aceasta-document-oficial/>

[48] *„Posibilitatea aplicării iconomiei bisericești cu privire la impedimentele la căsătorie trebuie să fie reglementată de Sfântul Sinod al fiecărei Biserici Ortodoxe Autocefale, conform principiilor stabilite de sfintele canoane bisericești, în spiritul unui discernământ pastoral, astfel încât să servească mântuirii omului”.*

[49] <http://basilica.ro/sfantul-si-marele-sinod-importanta-postului-si-respectarea-lui-astazi-document-oficial/>

[50] *Pidalion - Cârma Bisericii Ortodoxe*, Edit. Credința Strămoșească, 2013.

[51] <http://romanortodox.info/transcriptul-integral-al-conferinței-sustinite-de-gher-on-sava-pe-14-octombrie-2016-la-brasov/>

[52][52] *Străjerii Ortodoxiei*, p. 502.

[53] <http://ortodoxos.ro/2017/06/12/cea-de-3-scrisoare-parintilor-aghioriti-catre-sf-anta-chinotita-noiembrie-2016/>

[54] <https://bucovinaprofunda.wordpress.com/2016/11/09/11697/>

[55] <http://lumea-ortodoxa.ro/lupta-cea-buna-cum-s-a-petrecut-iesirea-bisericii-georgiei-din-consiliul-mondial-al-bisericilor-in-1997/>